

Chris Hand

FÉLREÉRTETT CÉL

RICK WARREN GYÜLEKEZETNÖVEKEDÉSSSEL KAPCSOLATOS
FELFOGÁSÁNAK RÖVID KRITIKÁJA

FÉLREÉRTETT CÉL

RICK WARREN GYÜLEKEZETNÖVEKEDÉSSEL
KAPCSOLATOS FELFOGÁSÁNAK
RÖVID KRITIKÁJA

Chris Hand

Előszó

Mikor az Úr elhívta Simon Pétert a lélekmentés szolgálatába, nagyon fontos leckét adott neki (Lukács 5). Egész éjjel halászott, de nem fogott semmit. Miután befejezte a prédikációját, az Úr szólt Péternek, hogy „vessék ki hálójukat fogásra”. Pétert kissé felhaborítja a kérés – tapasztalt halász volt, aki jobban tudta bárkinél, hogy értelmetlen abban az órában, azokban a vizekben halászni, ráadásul minden tehetsége ellenére semmit sem fogott egész éjjel –, miért kellene neki egy ács tanácsára hallgatnia! Ura iránti tiszteletből mégis engedelmeskedik, de látható módon nem gondol senkire.

Mennyire sokan hasonlítanak hozzá nemzedékünkben, akik semmilyen sikert nem remélnék a lélekmentésben, amennyiben az Úr stratégiáját alkalmazzák: a megtérés és hit evangéliumának hirdetését. Az Úr módszereit szakszerűtlennek és értelmetlennek bélyegzik, következésképpen az emberi leleményességet és ügyességet választják a lélekmentésben.

Nyilván a halászat nagy erőfeszítést és szorgalmat követel; zord tengerek és nehéz körülmények jutottak osztályrészül a galileai halászoknak. Amikor az Úr elhívta Pétert, hogy embereket halásszon, arra utalt, hogy Péternek szüksége lesz a halfogás közben kifejlesztett egész türelmére és energiájára. Nekünk is *fáradoznunk* kell a lelkekért: az Úr úgy döntött, hogy tanítványait *eszközökként* használja választottainak összegyűjtésében.

Mindezek mellett Péternek meg kellett tanulnia, hogy a lélekmentés sikere a Krisztus igéje iránti engedelmesség által születik, nem a saját ereje és saját módszereinek igénybevétele során. Péter vélekedése szerint Mestere halászati stratégiája ellentmond a logikának – mégis óriási halfogást eredményezett. Nem csoda hát, hogy mélyen átjárta bűnösségének tudata, hiszen rosszul ítélte meg az Urat és nem bízott abban, aki megáldhatja a legvalószínűtlenebb kísérletet is, ha Ő úgy akarja.

Amikor lélekmentésről van szó, előfordul, hogy egész éjszaka kínlódunk és nem fogunk semmit, ha a saját stratégiánkat követjük és a saját képességeinkben bízunk. Isten terve ez: prédikálni az Ő teljes tanácsvégzését, miközben Tőle várjuk, hogy igéjét a megtéretlenek szívére helyezze a Szentlélek ereje által – stratégia, melyet manapság egyre inkább „bolondságosnak” bélyegez a jelenkor.

Világos, hogy ma sokan, beleértve Rick Warrent, elutasították ezt a tervet és a saját stratégiájukkal álltak elő a mennyek országa kiterjesztése érdekében. Óriási halfogásra méretezik ezt – ellenben fogásuk közül vajmi kevesen bizonyulnak hitelesnek. Bárki képes

döglött halakat és moszatot fogni, minden egyéb szeméttel együtt, ami a vízben úszik, de isteni áldás nélkül kevés élő hal kerül hálónkba.

János 21-ben az Úr aláhúzta Péternek a korábban kiosztott leckét, amikor tanítványait arra utasította, hogy a hálót a hajó jobb oldalára vessék ki, ami látszólag ingatagga tette a hajót és erőteljesen csökkentette a legénység képességét annak irányítására. Krisztus azt akarja, hogy tanítványai akkor arassák le az áldást, amikor minden emberi bölcsesség ellenében cselekszenek, és amikor saját képességeik már nem járulhatnak hozzá a sikerhez..., hogy a dicsőség egyedül az Úré legyen. Józsué 6-ban azt tanuljuk, hogy az Istennel szemben emelt áthatolhatatlan falak, melyeket az emberek emelnek, csak Isten ereje által omlanak le: Izraelnek olyan módszereket kellett alkalmaznia, amelyek az emberek szemében bolondságnak tűntek. Vajon Gedeon nem ugyan azt a leckét kapta, amikor legyőzte a midiánitákat? És Pál nem ugyan arra tanít a 2 Korinthus 10-ben?

Chris Hand lelkipásztor értékes szolgálatot végzett az egyház számára azzal, hogy feltárta a Rick Warren által javasolt bibliaellenes módszereket. Hadd nyerjünk új bizalmat ahhoz, hogy az Úr lélekmentési módszereit kövessük és bátorságot, hogy elutasítsunk minden olyan módszert, amely megfosztja Őt dicsőségétől!

Jonathan Northern

Lelkipásztor

Baldock Baptista Gyülekezet, Hertfordshire, Nagy Britannia

FÉLREÉRTETT CÉL

RICK WARREN GYÜLEKEZETNÖVEKEDÉSSEL KAPCSOLATOS FELFOGÁSÁNAK RÖVID KRITIKÁJA

Lehet nem vettük észre, de egy új forradalom van kibontakozóban azzal a szándékkal, hogy életet és növekedést hozzon a gyülekezeteknek. Legalább is Rick Warren, a gyülekezeti szolgálat „célirányos” megközelítésének kitervelője, ezt akarja velünk elhíttetni. A származására nézve déli baptista Warren a kaliforniai Orange tartomány *Saddleback Community Gyülekezet* pásztorja, amely több mint 11 000 aktív tagjával az Egyesült Államok egyik legnépesebb gyülekezete. Szerény kezdettel indult 1980-ban, 15 látogatóval, akik egy nappaliban találkoztak. Ugyan azon év húsvétján az első hivatalos istentisztelet már 205 személyt vonzott oda. 1995-re már 10 000 látogatója volt, akikből 7 000 személy állítólag ebben az első 15 évben adta át életét Krisztusnak. A 2004-es év rekordévnek számított, 2 029 bemenéssel és 3319 csatlakozóval, akik a CLASS 101 „Tagsági Kurzus” révén kerültek a gyülekezetbe. A megagyülekezetek ranglistáján a Saddleback az élvonalban jelenik meg.

Módszereire különösen jellemző, hogy a gyülekezeti életet 5 célkitűzésbe tömöríti, amelyek angolul „M” betűvel kezdődnek: istendicsőítés, szolgálat, misszió, tagság és érettség (magnifying God, ministry, mission, membership, maturity). A Saddleback „szándéknyilatkozatában” más szóval így vall: „célunk az embereket Jézushoz vezetni és tagokká tenni őket az Ő családjában, őket lelki érettségre nevelni, felkészíteni a gyülekezetben és az életben végzett szolgálatra és a világban végzendő misszióra, hogy az Isten neve felmagasztaltassék.”¹

A „célirányos” kifejezés mostanra már elfoglalta helyét a korai huszonegyedik század standard teológiai szótárában. Azt szándékosan kifejezni, hogy az egyház nem mellékvágányon mozog, apró és jelentéktelen dolgokra összpontosítva, hanem jól meghatározott célt követ. A szerény vagy egyáltalán semmilyen növekedést felmutató nyugati gyülekezeteknek a „célirányos” mentalitás világos kihívást jelent a változásra és a régóta dédelgetett nézetek és gyakorlatok feladására. Mindez szépen hangzik, de tény, hogy nem leszünk okosabbak addig, míg nem tisztázzuk az „M” kezdőbetűs szavak értelmét. Miután az

---

¹ Rick Warren, *The Purpose Driven Church*, 1995, p. 107

üzleti világ terminológiáját lehántjuk róluk, amint azt hamarosan látni fogjuk, ismerős gondolatokkal és gyakorlatokkal találkozunk.

Ahol olyan méretű növekedés tapasztalható, mint a Saddleback gyülekezetben, ott mindig bőven akadnak csodálók is. Majdnem végtelenek az amerikai egyházi vezetők részéről érkező „A célirányos gyülekezet” című Warren könyvet dicsérő visszajelzések. A könyv fantasztikus sikerének köszönhetően a „célirányos” filozófia az Államokban terjedt el először, most pedig egyre inkább az egész világon. Karizmatikus gyülekezetek átvettek bizonyos módszereket és csomagolásokat, miközben a kegyelem tanait követő reformált gyülekezetek közül is akadnak vevők. A mostanra széles körben elfogadott 40 napos „Céltudatos Élet” tanfolyam is hozzájárult a Rick Warren ötletei iránt mutatott érdeklődés felszítására, aminek köszönhetően könyvei és módszerei még sokáig fogják foglalkoztatni a közvéleményt. Ez nem nagy ok az öröme.

Mindent a növekedésért

Bár igyekszik elhatárolódni azoktól a gyülekezetnövekedési formáktól és megagyülekezetektől, ahol a felületesség fájdalmasan nyilvánvaló, Warren lényegében nem tesz meg mindent azért, hogy meggyőzzön minket: ő saját maga nem szenved ugyan ettől a betegségtől. Noha látszólag új gondolatokkal és terminológiával áll elő, mégis a már közismert „gyülekezetnövekedési” filozófiával találkozunk, melynek lényege: ha valami gátolja a gyülekezetet a növekedésben, szabadulj meg tőle! Ha a nép nem kedveli az istentiszteleti formát: változtasd meg azt! Ha nem szeretik a prédikációt: alakítsd azt át! Ha a hangos imák untatják őket, tegyél róla! Mindent fel kell áldozni a hasznosság oltárán...

Íme, egy kis ízelítő abból, ahogyan ő gondolkodik azokról, akik „húségesek”, de szerinte „gyümölcstelenek”: „Hogyan határozod meg **te** a húséget? Akkor is húséges vagy Isten Igéjéhez, ha ragaszkodsz ahhoz, hogy elavult stílusban add tovább? Akkor is húséges vagy, ha kitarasz amellet, hogy a szolgálatot számodra kényelmes módon végezd, még ha nem is gyümölcsöző? Akkor is húséges vagy Krisztushoz, ha az emberi rendelkezéseket többre tartod, mint azt, hogy embereket vezess hozzá? Állítom, hogy az a gyülekezet, amely működésképtelen módszereket használ, nem húséges Krisztushoz.”²

A Rick Warren által rutinosan bemutatott bibliaértelmezésnél egészségesebben alátámasztott bibliai gyakorlatokat minden teketória nélkül félresöprik, emberi hagyományoknak nevezve azokat. Úgy vélik gúnyosan, hogy azok csupán bizonyos

---

² Idem, p. 65

személyiségek vagy különböző vérmérsékletű egyének szubjektív preferenciái. Abból a feltevésekből kiindulva, hogy mindent kényelmessé kell tenni a nem keresztyének számára, az összes vasárnapi tevékenységet ezek ízléséhez és érdeklődési köréhez igazítják. Ma már a Saddleback különféle zenei stílusokat kínál látogatóinak, amelyből kedvük és ízlésük szerint válogathatnak. Ha ott ülnék a Saddleback padsorai között, kedvünkre válogathatnánk a rock, a gospel és a hawaii dallamok közül. Mindenki ugyan azt a prédikációt hallhatja, de a zenei stílus szabadon választható. Warren nagy fontosságot tulajdonít a gyülekezet számára kiválasztott zenének. „Miután megvizsgáltuk, hogy kiket akarunk elérni, azt a stratégiai döntést hoztuk, hogy többé nem énekelünk hagyományos közös énekeket a kívülállóknak rendezett összejöveteleken. A „mi zenestílusunkat” eldöntő határozatot követő egy évben Saddleback robbanásszerű növekedésnek indult. Elismerem, hogy potenciális tagok százait vesztettük el a Saddleback zenestílusa miatt. Másrészt emberek ezreit vonzottuk magunkhoz, zenénknek köszönhetően.”³

Miután egy világi sajtómunkatárs „táncoló nyájnak”, egy másik pedig inkább középkori rajongáshoz mintsem hagyományos istentisztelethez hasonlítóknak minősítette a gyülekezeti életet, könnyen felismerhetjük, hogy milyen irányt választottak maguknak. Egy látogató a következőképpen számolt be saddlebacki látogatásáról: „a zene kifejezett rock-and-roll volt. Öt énekes, két elektromos gitár, egy dob gép, elektromos orgona, két szaxofon, egy zongora, trombita, harsona és fuvola képezte a zenekart. Három különleges számot adtak elő tisztára éjjeli mulatózóra emlékeztető effektusokkal, a háttérben fényjátékkal és vonzó külsejű nőkkel, akik a zenére táncoltak. Úgy tűnt számomra, hogy nem sokan vesznek részt valójában az istentiszteleten. Legtöbben csak figyelték a szemük elé táruló showt.”⁴

Ha ez a Warren-féle növekedési ötlet, akkor az Egyház jól meglesz nélküle is. A keresztyének, akik féltékenyek Isten dicsőségére és méltóságára, elborzadnak egy ilyen testi és világi látványtól. Mindez távol áll az 1 Korintus 14-ben leírt istentisztelettől és szolgálattól, ahol az eredmény az, hogy a tanulatlanok és hitetlenek nem csak bámulták az eléjük táruló showt, hanem: „az mindenektől megfeddettik, mindenektől megítéltetik, és ilyen módon az ő szívének titkai nyilvánvalókká lesznek; és így arcra borulva imádja az Istent, hirdetvén, hogy biztonnyal az Isten lakik ti bennetek.” (1Korintus 14,24-25) Úgy tűnik nagyon kevés a valószínűsége annak, hogy Saddlebackben is ez történjen. Sokkal valószínűbb, hogy a hitetlen azt nyilatkozza majd, hogy ez az a zene, amit szeret és az a vallás, amit kényelmesnek tart. A gyülekezet növekedni fog ugyan, de hibás szempontok alapján.

---

³ Ibid., p. 285

⁴ David Cloud, *A visit to Saddleback Church*, Lake Forest, CA.

Egy válogatott csoport

A gyülekezet által célba vett társadalmi osztályok a „célirányos” gondolkodás mögött rejlő könyörtelen pragmatizmusról árulkodnak. Az ilyen gondolkodás mögött meghúzódó filozófia az, hogy „akik hasonlítanak egymáshoz, azok vonzódnak is egymáshoz”. Ennél fogva értelmetlen a társadalmilag különböző emberek elérésével próbálkozni. „Valószínűleg azon típusú embereket tudjátok majd magatokhoz vonzani, akik jelenleg is tagjai a gyülekezetnek. Valószínűtlen, hogy a gyülekezetetek sok olyan embert tud majd magához vonzani és megtartani, akik nagyon különböznek a jelenlegi tagságtól.”⁵

Mivel Warren azt képzei, hogy minden pásztor álma a nagy gyülekezet, óriási hasznot ígér azoknak, akiknek sikerül a hozzájuk illő embertípust megtalálni. „Robbanásszerű növekedésre kerül sor ott, ahol a gyülekezetbe járó emberek összeillenek a környéken lakó emberekkel és ahol mindkettő összeillik a pásztor személyével. De ha a tagok és a pásztor nem illenek egymáshoz, akkor valószínűleg csak robbanásra kerül sor, növekedésre nem!”⁶

Ezek szerint, először nézz végig magadon, azután célozd meg azon típusú embereket, akik leginkább hasonlítanak hozzád. Ezen túlmenően olyan tanácsot is kapunk, hogy keressük fel azokat az embereket, akik valamilyen érzékeny ponthoz jutottak életük során: például azokat, akik mostanában költöztek a környékre vagy éppen munkahelyet váltottak, akik frissen házasodtak vagy családot alapítottak. Ezek valószínűleg a legnyitottabbak arra, hogy eljőjenek a gyülekezetbe és elkötelezzék magukat. Valójában Warren úgy vélekedik, hogy kitartással bárkit rávehetünk, hogy Krisztushoz jöjjön. „Mély meggyőződésem, hogy bárkit meg lehet nyerni Krisztusnak, ha megtalálsz a szívéhez vezető kulcsot. Mindegyik személy szívéhez vezető kulcs egyedi, ezért néha nehéz azt megtalálni. Időbe telhet, míg megtalálsz. De a legjobb módszer az embereket vélt szükségleteik felől megközelíteni.”⁷ Félre téve egy pillanatra Isten szuverenitásának ebben az idézetben történő nyílt tagadását, nehezen fogadható el, hogy ez lenne az az egyház, amelyet Krisztus a saját vérére vásárolt meg.

Bár az Úr egy időre tanítványait „Izrael elveszett juhaihoz” küldte, mégis az Úr a lehető legszínesebb összetételű embercsoportokat fogadta magához. Nem végzett az Úr Kapernaumban előbb valamilyen szociológiai felmérést és nem állított össze egy missziótervet saját és tanítványainak személyiségi vonásai alapján. Maga a tanítványi sereg is nagyon vegyes összetételű volt, ami ellene mond Warren várakozásainak és bölcs tanácsának. A gadarai ördögös, a paráznaságban tetten ért asszony, Nikodémus, a János 9-ben említett vak

---

⁵ Warren, p. 174

⁶ Ibid., p. 177

⁷ Ibid., p. 219

és Zákheus azért voltak kiválasztva, mert illettek a tanítványokhoz? Természetesen nem! Minden Isten szuverenitásából történt és mivel a Szentlélek munkálkodik az ilyen emberekben, lehetséges az, hogy ezek közösségbe kerüljenek egymással és megtanuljanak egymáshoz viszonyulni a gyülekezetben. Ezért van az, hogy rabszolgákat és gazdáikat is megtaláljuk ugyanazon közösségben. Ezért voltak zsidók és görögök is együtt. Ezért írhatta Pál: *„Nincs zsidó, sem görög; nincs szolga, sem szabad; nincs férfi, sem nő; mert ti mindnyájan egyek vagytok a Krisztus Jézusban.”* (Galata 3,28)

Feltűnő módon ezek az emberek most már mind egyek voltak Krisztusban. Pálnak nem kellett külön írnia zsidó és görög gyülekezeteknek, vagy rabszolgáik és gazdáik gyülekezetének, de főleg nem a hawaii, gospel zene vagy a hagyományos közös énekek és a rockzene rajongóknak. Warren felfogása kiforgatja eredeti jellegéből a gyülekezetet, amely pedig a teljesen különböző háttérű emberek közössége, akik most azért lehetnek közösségben, mert magasabb rendű állampolgárságot nyertek a királyok Királya és az uraknak Ura által. A keresztyén a mennyországgal ápolja viszonyát (Filippi 3,20) és nem valamelyik szociális – vagy érdekcsoporttal. Csak az „egyenlő drága hit” (2Péter 1,1) birtoklása számít ezentúl. Ha olyan emberek, akik feltételezhetően új teremtesek és újjászülettek, képtelenek együtt maradni, ha csak nem tartoznak azonos társadalmi csoportosuláshoz, akkor egymással való viszonyuk nagyon kérdéses. Vajon ízléseik még mindig annyira világiak, hogy figyelmen kívül hagyják az igaz keresztyéneket, csak azért, mert különböző a háttérük és átállnak azokhoz, akik hasonló társadalmi és anyagi háttérrel rendelkeznek, hogy jól érezhessék magukat? Annyira gyenge az atyafiak iránti szeretetük, hogy inkább más gyülekezetbe mennek, mintsem szeressék és szolgálják a helyi gyülekezetben azokat az embereket, akik történetesen különböznek tőlük? Az ember elcsodálkozik, hogy Warren vajon milyen típusú gyülekezetekkel találkozott és vajon ezeket mind ekkora világiasság és lelki tompaság jellemzett? A bibliás hívő emberek biztosan nagyobb elvárásokat támasztanak a testvérekkel szembeni keresztyén elkötelezettség és hűség iránt, mint amennyit Warren megenged nekünk.

Sokkal többet lehetne e témáról írni. Később e cikk során részletesen megvizsgáljuk, hogy milyen helyet foglalnak el az emberek vélt szükségletei a „célirányos” stratégiában. Ezzel együtt szemügyre vesszük, hogy milyen minőségű gyülekezetet is épít Rick Warren. Valószínűleg meglepődünk, mikor rájövünk, hogy egy az önbecsülést hirdető közismert tanító képezi a legbefolyásosabb intellektuális erőt Warren gondolkozásának alakításában.

A Célirányos Gyülekezet (angolul Purpose Driven Church) indokolatlan hangsúlyt fektet a növekedésre. Ráadásul nem rendelkezik a gyülekezetről alkotott helyes felfogással és arról, hogy a Szentlélek miként változtatja meg az emberek életét. Kevés reményt nyújt arra

nézve, hogy a különböző háttérű emberek stabil közösséget alkothatnak. Ezzel szemben a Szentlélek képes közösséget kovácsolni azokat, akik korábban vajmi közös vonással rendelkeztek.

Tovább menve, hadd nézzünk meg röviden néhány olyan aspektust, amely a Célirányos Gyülekezet mögött meghúzódó előfeltételeket és filozófiát gyanússá teszi. Meg kell vizsgálnunk, hogy mennyire érvényes a „vélt szükségletek” kezelése a prédikálás során, hogy a Célirányos Gyülekezet mit gondol a megtérésről, válaszadásról, és hogy milyen befolyással bír Robert Schuller.

Szükségben levő emberek

A kereső lelkekre összpontosító misszió sarokköve az emberek földi gondjaival való törődés. Megállapítod, hogy az emberek mi miatt aggódnak, majd ezekkel a dolgokkal foglalkozol a prédikációban. Az állítólagos előny az, hogy ettől garantáltan „releváns” és „gyakorlatias” leszel. Miután a „vélt szükségletek” csaliját bekapták az emberek, képes leszel őket lelkibb témák felé is terelni.

A dolog valahogy így működik: „az emberek Jézus köré sereglettek, mivel Ő kielégítette szükségleteiket – testi, érzelmi, lelki, társkapcsolati és pénzügyi szükségleteiket. Nem tett különbséget a szükségletek között és semmi esetre sem hibáztatta az embereket szükségük miatt...Jézus sokszor kielégített egy vélt szükségletet, hogy így utat törjön magának az evangelizálás felé egy ember életében.”⁸ Íme, még egy kószoló ebből a fajta gondolkodásból: „A Jézushoz igyekvő emberek közül nagyon kevesen keresték az igazságot; inkább enyhülésre vágytak. Ezért Jézus előbb a vélt szükségletet elégítette ki, akár lepráról, vakságról vagy görnyedt hátról legyen szó. Miután vélt szükségleteik megoldódtak, alig várták, hogy megtudják az igazságot arról az emberről, aki segített problémájuk megoldásában.”⁹ Sokat lehetne ezzel kapcsolatban mondani. Először is tiltakoznánk a vakság, lepra és görnyedt hát „vélt szükségletekként” történő minősítése ellen. Ezek valós szükségletek voltak. Ezen emberek állapota nyilvánvaló volt. Nem kell kérdőívvel körbejárunk a környéket, hogy megismerjük az emberek vélt szükségleteit. Ezek nem tartoznak a depressziós érzések, félelem, stressz és hasonlókat kategóriájába. Ezek sokkal tapinthatóbbak. Való igaz, hogy az Úr időnként maga kereste fel a szenvedőket. Vegyük például a görnyedt asszonyt. Hogyan oldódott meg a szükséglete? Követelte ő saját

---

⁸ Ibid., p. 219

⁹ Ibid., p. 227

gyógyulását? Nem. Az Úr maga kezdeményezte azt. „És mikor azt látta Jézus, előszólítá és monda néki: Asszony, feloldattál a te betegségedből!” (Lukács 13,12).

Ebből nem kellene arra a következtetésre jutnunk, hogy ő csak azért volt a zsinagógában, mert az Úr Jézus is ott tartózkodott azon a szombat napon. Nem találunk semmi arra utaló jelt, hogy gyógyulásért ment aznap a zsinagógába. Ugyan úgy elképzelhető, hogy az igazságért ment oda. Vagy hogyan kell értenünk azt a sok példát, amikor az Úr maga keresi meg az embereket? A gadarai ördögös jut eszembe. Ő sem tolakodott az Úr Jézus körül valamilyen „vélt szükséglet” miatt. Ha egyáltalán valaki rendelkezett valamilyen „vélt szükséglettel” ebben a történetben, akkor ezek a démonok voltak! „Vélt szükségük” az volt, hogy elkerüljék kiűzésüket! Itt, mint sok egyéb esetben az Úr maga, saját szuverén céljai alapján keresi fel a valóban szűkölködőket. A Szentírásban feljegyzett esetek meghazudtolják a Warren által művelt leegyszerűsítést.

Enne a kijelentésnek az egyszerűségét aláhúzhatjuk egy másik jelenséggel is. Rengeteg ember, akinek valós szüksége megoldódott, később egyáltalán nem volt hálás az Úr Jézusnak. A tíz leprás esete jut eszembe. Csak az egyik tért vissza, hogy hálát adjon az Úrnak. Urunk szavai nagyon helyénvalók: *„Avagy nem tízen tisztulának-é meg? A kilence pedig hol van? Nem találkoztak, akik visszatértek volna dicsőséget adni az Istennek, csak ez az idegen?”* (Lukács 17,17-18). A vélt szükség kielégítése ebben az esetben nem járt együtt az igazság iránti nyitottsággal. Az ötezer ember csoda útján történt megvendéglése esetében is ugyan ez történt. Ez az esemény hatalmas választ kellett volna, hogy szüljön. De nem ez történt. Miután Jézus bizonyosságot tesz az igazságról azoknak, akik jóllaktak és tanúi voltak e csodálatos dolgoknak, ezt olvassuk: *„Ettől fogva sokan visszavonulának az ő tanítványai közül és nem járnak vala többé ő vele.”* (János 6,66). Lehet, hogy vált szükségleteiket kielégítette, de ettől még nem lettek fogékonyabbak az igazság iránt. Nincs okunk azt feltételezni, hogy az emberi szív drámai módon jó irányba változott Urunk szolgálati ideje óta.

Ugyanebben a gondolatmenetben elmondható, hogy egyes embereke „vélt szükségletei” teljesen különböző módon voltak kezelve. Vegyük például az embert, aki megkérte az Urat, hogy tegyen igazságok közte és testvére között egy örökség ügyében. Vajon egy leckét kapott a pénzügyi tervezés tárgykörében? Vagy inkább tanácsot, adósságkezelés és megélhetés szervezés kérdésében? Nem. Az Úr nagyon egyenesen feltárja a „vélt szükséglet” mögött húzódó magatartást. Miután elhangzik a bolond gazdag és az őt érő katasztrófáról szóló példázat, a kérdező a következő figyelmeztetésben részesül: *„Így van a dolga annak, aki kincset takar magának, és nem az Istenben gazdag”* (Lukács 12,21). A gazdag ifjú, akinek „vélt szükséglete” az örök élet elnyerése (Lukács 18,18), az Úr mélyreható próbáján esik át.

Lehet, hogy a biztonság utáni vágy volt a vélt szükséglete. Amit azonban hall, az a valós szükségletét kezeli. *„Még egy fogyatkozás van benned: Add el mindenedet, amid van, és oszd el a szegényeknek, és kincsed lesz a mennyországban; és jer és kövess engem.”* (Lukács 18,22). Ez sokkal radikálisabb annál, amit Warren megengedne. Hol van az a könnyelmű megközelítés, amely előbb a gazdag ifjú vélt szükségletét kezeli, azután pedig a tetszésére való igazságot közli vele? Egy sokkal egyenesebb megközelítés az, amely feltárja a szív dolgait. Az eredmény sem az, amellyel Warren egyetértene. A Szentírásból megtudjuk: *„Az pedig elszomorodván e beszéden, elméne búsan; mert sok jószága vala.”* (Márk 10,22). Nem állja meg a helyét Warren azon meggyőződése, miszerint egyszerűen elég az Úrnak a vélt szükségletekre apelláló gyakorlatát utánoznunk és így az emberek nyomban élvezni fogják az általunk hozott üzenetet.

Megtérési formula

Ezen megközelítések mögött egy alapvetően elhibázott nézet áll a megtérésről. Warren felületes és derülátó hite módszereinek sikerében az emberközpontú megtéréstanból táplálkozik. Miközben Isten szuverenitásának kellene ezen téma bármelyik tárgyalásában kiemelkednie, Warren azt hiszi, hogy ha a képlet helyes, a megtérések nem maradnak el. Idézzük fel újra szavait: *„Mély meggyőződésem, hogy bárkit meg lehet nyerni Krisztusnak, ha megtalálsz a szívéhez vezető kulcsot. Mindegyik személy szívéhez vezető kulcs egyedi, ezért néha nehéz azt megtalálni. Időbe telhet, míg megtalálsz. De a legjobb módszer az embereket vélt szükségleteik felől megközelíteni.”*¹⁰ A kiválasztás tana számára itt nincs semmi hely. Semmi szerep sincs kijelölve az Úr szuverén választásának vagy a Szentlélek szélként történő fuvallatának *„...ahová akar”* (János 3,8). Ellenőrzés alá vonható a megtérők szerzésének egész folyamata. Figyeljünk oda újból arra a magabiztos kijelentésre, amely elmondja, hogy mit lehet elérni: *„Manapság, Isten egymás után teremti meg azon emberhullámokat, amelyek fogékonyak az evangéliumra. A világunkat elárasztó problémaözmény miatt ma több ember látszik nyitottnak Krisztus jó híre előtt, mint korábban bármikor ebben az évszázadban (a XX.-ban, szerk. megj.). Sajnos, mivel gyülekezeteinket nem képezték ki erre, elszalasztjuk azon lelki hullámokat, amelyek ébredést, egészséget és robbanásszerű növekedést hozhatnának gyülekezeteinknek.”*¹¹ Íme, egy működő technika, amelyet el lehet sajátítani. Mi is *„...ügyesebbekké válhatnánk Isten áldáshullámainak*

---

¹⁰ Ibid., p. 219

¹¹ Ibid., p. 14

kihasználásában.”¹² Megfelelő zenével, szavakkal, a megfelelő „vélt szükségletekre” történő apellálással, bárki megtéríthető. Ha elvégzed a házi feladatokat, „robbanásszerű növekedés” jellemzi majd utadat. Egy ilyen nézet alátámasztásához nagyon alacsonyra teszik a lécet annak megértésében, amit ők megtérésnek neveznek: az emberek által, egy felhívásra adott válaszként, aláírt „elkötelezési kártya”, megfelel annak, hogy „Krisztushoz jönni”. „Minden istentisztelet végén megkérek mindenkit, hogy hajtsa le a fejét és én mondom el hangosan a záró imát, melynek során lehetőséget biztosítok a hitetleneknek, hogy elkötelezzék magukat Krisztus mellett. Majd elmondok egy minta-imádságot példa gyanánt és megkérem őket, hogy informáljanak engem döntésükről az elkötelezési kártya segítségével...Volt olyan istentiszteletünk, amikor 100, 200, 300 és egyszer majdnem 400 hitetlen szánta oda életét Krisztusnak és jelezte ezt a kártyán.”¹³ Sehol sincs utalás arra, hogy esetleg többet is elvárnának a megtérés bizonyításáért. Megtérként tartanak számon, ha aláírtad a kártyát. Úgy tűnik, hogy Warren nem igazán vagy egyáltalán nem fogja fel ennek a rendszernek a veszélyeit és a válaszdás manipulációjában rejlő veszélyeket. Mivel ő nagyon sok figyelmet szentel a helyes zenének és környezetnek, az ilyen veszélyek az érzelmi területen jelentkeznek leginkább. Ez nem megfelelő teológia a megtérésről és nem nyújt semmilyen garanciát arra, hogy a nagy létszámban feljegyzett emberek hitelesen megtértek. Akkor sem tűnnek el félelmeink, amikor megtudjuk, hogy mit várnak el az emberektől az odaszánás különböző szintjein. Akik a legfelsőbb szintre jutottak, azok alkotják a gyülekezet magvát. Ezek elkötelezték magukat a tagság, a lelki érettség és szolgálat mellett. A következőket olvassuk: „A „mag” a legkisebb csoport, mivel az odaszánás legmagasabb szintjét képviseli. Ezek a szolgálattelvők és vezetők elszánt kisebbségét alkotják, akik elkötelezték magukat mások *szolgálatára*. Ezek azok az emberek, akik vezetnek és szolgálnak a gyülekezeti élet különböző területein, mint vasárnapi iskolai tanítók, diakónusok, zenészek, ifjúsági vezetők és így tovább.”¹⁴

Tehát bárki más lehet gyülekezeti tag anélkül, hogy komoly vágy lenne benne a szolgálatra. Ez csupán egy torz utánzása a hiteles keresztyén szolgáltnak. Ha a gyülekezetben egy személyben nincs vágy a szolgálatra, akkor jogosan kételkedhetünk megtérésében. Még a megrögzött gyermekkeresztelők is elvárnák, hogy a „hitvalló bemelegítést” gyakorlók valamilyen „minőségi ellenőrzést” végezzenek a bemelegítendőkön. vajon a „hitvalló bemelegítést” gyakorlók tényleg bemelegítenek egy személyt, ha nincsenek

---

¹² Ibid., p. 15

¹³ Ibid., p. 303

¹⁴ Ibid., p. 134

meggyőződve arról, hogy az a személy komolyan akarja venni Krisztus szolgálatát a helyi gyülekezetben? De úgy tűnik, hogy a Célirányos Gyülekezetben valaki bemeztett tag lehet anélkül, hogy eldöntené, hogy csatlakozni kíván-e vagy sem az „odaszánt maghoz”. János első levelének üzenete nagyon világos e tekintetben: *„Mi tudjuk, hogy általmentünk a halálból az életbe, mert szeretjük a mi atyánkfiait. Aki nem szereti az ő atyjafiát, a halálban marad”* (1János 3,14). Az atyafiak iránti szeretet a keresztyén megtérés jele és nem egy opció, amit a jövőben esetleg figyelembe lehet venni. Miközben a helyi gyülekezetben végzett szolgálat elvét tisztázzák, mikor valakit felvesznek a gyülekezeti tagságba (noha nem okvetlenül a bemeztésük előtt), a gyakorló hívő nem kell feltétlenül az „odaszánt magba” jutásra törekedjen. Beérheti kevesebbel is. A teljes intézményi gépezet úgy van felállítva, hogy csökkentse a szivárgást a „tömeg” „odaszánt maggá” történő fejlesztése során. Nagyon elkésérítő az a tény, hogy csupán egy kisebbség jut odáig, hogy elnyerje a „mag-tag” státuszt. A „vélt szükségletekre” történő apellálás ugyan sokakat arra ösztönözhet, hogy aláírják az elkötelezettségi kártyát, azonban egyáltalán nem jelent garanciát arra, hogy a Célirányos Gyülekezetben a „Krisztushoz jövő” egyén valaha is aktív szerepet tölt majd be. A megtértek számolgotása nagyon félrevezető. Warren emberközpontú teológiájába tömörített derűlátás homályossá teszi, hogy mi is történik valójában és sokkal rózsaszínűbb képet fest, mint ahogy kellene.

Egy haszontalan befolyás

A megtérés, gyülekezeti élet és misszió eltorzult felfogása mögött egy olyan befolyás található, amely kulcsszerepet játszott e filozófia kialakulásában. Ez Robert Schuller szolgálata, aki a kaliforniai Kristály Katedrális vezetője, akinek tanításai az „Hour of Power” (Az erő órája) című tv-adásnak köszönhetően széles körben elterjedt. Befolyása nem kap elég elismerést Warren könyvében, „A Célirányos Gyülekezet”-ben. De világos ez egyéb helyen tett kijelentéseiből. Például sokat mondó Rick Warrennek és felségének, Kaynek, a Christianity Todayban közölt egyik interjúja.

„A szemináriumban töltött utolsó évében, ő és Kay nyugatra utaztak Robert Schuller Gyülekezetnövekedési Intézményét meglátogatni. „Nagyon rázós utunk volt, mikor a konferenciára tartottunk”, mondja a feleség, mivel a nem hagyományos gyülekezeti szolgálattól halálosan félt.” Azonban úgy látszik, Schuller megnyerte őket. „Mély befolyást gyakorolt Rickre”, mondja Kay. „Megragadott a hitetlenekhez intézett pozitív felhívása.

Azóta sosem tekintetem hátra.”¹⁵ Schuller figyelmét sem kerülte el ez a történés. Íme Schuller hozzászólása az interjúhoz, ami a 2004. április 4.-i „Hour of Powerben” hangzott el: „és itt van Rick Warren, egy pásztor, aki manapság bámulatos. Egyre-másra látogatta intézményünket. A „Christianity Today”-ban felesége így szólal meg: „Miután felvételt nyertünk az intézményben ez magával ragadott.”¹⁶ A kapcsolat tehát világos. Figyeld meg a következő reklámszöveget, amelyet Schuller intézménye megfogalmazott egy konferenciával kapcsolatban: „Meghívunk, hogy fedezz fel egy új, fantasztikus álmodat gyülekezetteddel kapcsolatban! A Robert H. Schuller Institute for Successful Church Leadership [A Sikeres Gyülekezeti Vezetésért Intézmény] 2004. évi témája: „ha meg tudod álmodni, akkor meg tudod tenni”. Merészd megálmodni, hogy a gyülekezeted győzhet, sikeres lehet és változást idézhet elő a környezetében és a mai világban. Gyülekezeted minden szempontból megfelel Isten akaratának? Küldjétek el pásztoraitokat és a laikus szolgálattevőket a Robert H. Schuller Institute for Successful Church Leadership 34. konferenciájára. Ezen részt vesznek a legkiválóbb pásztorok, akik életre keltik a hitet az ország legnagyobb gyülekezeteinek némelyikében, mint például Bill Hybels a Willow Creek Community Gyülekezetből és Rick Warren a Saddleback Gyülekezetből, mindketten az intézmény korábbi végzősei.” A kapcsolat Schuller és Warren (amelyhez csatlakozik Hybels is) között nagyon világos. Miért kell emiatt aggódnunk? Azért, mert Schuller ellenkezik az evangéliumi hit szinte minden alapvető tantételével. Meglátása szerint tudnunk kell, hogy mennyire különlegesek vagyunk Isten számára, ahhoz, hogy helyesen működjünk és növekedjünk, mint emberek. Egyik könyve, „Be happy, you are loved” (Örülj, szeretnek téged), összefoglalja némiképpen a felfogását. Nem szabad az embereknek azt mondani, hogy bűnösök, és hogy megbántják Istent. Ez bénítja az önbecsülést, amely szerinte létfontosságú, ha növekedni akarunk, mint emberek. Inkább azt kell mondanunk az embereknek, hogy különlegesek, hogy Istennek van egy rendkívüli terve életük számára, hogy fel kell használniuk teljes erőfeszítésüket, hogy fedezzék fel magukat, ami beteljesedést és boldogságot nyújt. Ha az emberek meggyőződnek arról, hogy Isten pozitív gondolatokat ápol velük szemben, akkor kialakítottuk az önbecsülés megfelelő táptalaját. Ennek nagy része az Istennel történő kommunikáció során érkezik, ami viszont megváltozott tudati állapotban történik. Schuller írásai tehát ilyesmit tartalmaznak. Nézetei népszerűek azok között is, akik New Age típusú világnézettel rendelkeznek. Íme, néhány válogatott idézett: „A világegyetem Örök Alkotó Ereje, akit istennek nevezünk, beavatkozhat lényedbe, hogy önhitet, önbecsülést, önszeretetet, önbizalmat adjon. Nélküle –

---

¹⁵ „Christianity Today”, 2002. november, p. 104

¹⁶ Warren Smith, Deceived on Purpose, 2004, Mountain Stream Press, Magalia, p. 103

hajótörött vagy, vele együtt – legyőzhetetlen!”¹⁷ „Igen, az Örök Alkotó Erővel lelkileg és érzelmileg kapcsolatban levő emberek felfedezik erőteljes potenciáljukat, mint alkotó egyéniségek és ezzel együtt az élet főnyereményét.”¹⁸ „Úgy vélem, hogy azon dolgok közül, amelyeket Krisztus nevében és a keresztyénség zászlaja alatt követtek el, semmi sem bizonyult rombolóbbnak az emberi személyiség számára és ennél fogva nem kívánatos eredményre vezetőnek az evangelizálásban, mint az a nyers, faragatlan és nem keresztyén stratégia, mely igyekezett az embereket elveszett és bűnös állapotukra figyelmeztetni.”¹⁹ „A legnagyobb bűn az, amely azt mondhatja velem, hogy „méltatlan vagyok, nincs semmi jogom az isteni fiúságra, ha megvizsgálász engem az én rosszaságom szerint.” Mert mihelyt egy személy elhiszi, hogy ő „méltatlan bűnös”, kétséges, hogy egyáltalán el tudja e őszintén fogadni Istennek Jézus Krisztusban felajánlott üdvözítő kegyelmét.”²⁰ Mindnyájan észrevehetjük, hogy az ilyen kijelentések nagyon távol állnak a történelmi keresztyénségtől. Mindegyik idézet cáfolatot kíván. Másutt Schuller kijelenti, hogy Krisztus Lelke minden emberi lényben jelen van és reménytelenül mellé fog egy sor egyéb kérdésben, beleértve a pápa helyét és tekintélyét is. A következő idézetben Schuller gondolkozásának olyan elemeivel szembesülünk, amelyek beszivárogtak Warren módszereibe is, miszerint a hitetleneket, a fenyegetést mellőzve, a „vélt szükségletek” felől kell megközelíteni. „Tehát az önbecsülés vagy az „emberi lénynek lenni” felett érzett büszkeség az egyetlen legnagyobb szükséglet, amellyel ma az emberi faj szembesül. Ne félj a büszkeségtől; Isten legkönnyebb dolga, hogy minket megalázzon. Viszont Isten majdnem lehetetlen feladata, hogy a nap minden órájában ébren tartsa bennünk azt a hitet, hogy mennyire fenségesek vagyunk mi, mint fiai és leányai ezen a földgolyón.”²¹

Schuller itt felfedi valódi hitvallását. Kényelmetlenül hasonlít Warrenéhez. Nem csoda, hogy Warren keresztül-kasul kutatja a Szentírást, hogy bizonyítékot találjon azon állítására, hogy az Úr Jézus csak akkor szólta az evangéliumot, amikor „vélt szükségleteket” elégített ki. Sok modern evangelizációs megközelítés mögött húzódik meg ez a gondolat, miszerint az emberek annyira különlegesebbek és elvárják, hogy szívesen látottak legyenek. Senki se érezze magát kényelmetlenül. Senki se érezze magát fenyegetve. Minden oldott és könnyed. Lehet, hogy az önbecsülés szóhasználata hiányzik Warrennél. De az emberközpontúság áthatja gondolkodását és módszereit. Itt áll például egy kivonat abból a szórólapból, amelyben

---

¹⁷ Ibid., p. 80

¹⁸ Ibid., p. 73

¹⁹ Robert Schuller: *Satellite Saint of High-flying Heretic?*, kiadja a „Take Heed Ministries”, p. 3

²⁰ Ibid., pp. 4-5

²¹ Ibid., p. 11

bemutatja a környéknek az újonnan alakult Saddleback Gyülekezetet: „Azt gondolod, hogy a gyülekezetbe járás élvezetes kell, hogy legyen? Akkor jó hírünk van számodra! A Saddleback Valley Community Gyülekezet egy új gyülekezet, melynek célja kielégíteni szükségleteidet a '80-as években. Egy barátságos, vidám csoport vagyunk, akik felfedezték a keresztyén életstílus örömét. A Saddleback Valley Community Gyülekezetben

- új barátokkal találkozol és megismerheted szomszédaidat
- élvezheted a ritmusos zenét, kortárs ízlés szerint
- pozitív, gyakorlati beszédeket hallhatsz, amelyek bátorítóan hatnak minden hétre
- rábízhatod gyermekeidet elkötelezett gyermekgondozókra.”²²

Kitűnően megtanulta a Schullertől kapott leckét. Az emberek jól kell, hogy érezzék magukat. Ennek ellenkezője üres beszéd. De vajon ez az a bibliai megbízatás, amelyet az Egyház az Úr Jézus Krisztustól kapott?

Tarts ki!

A Célirányos Gyülekezet csak árnyéka a valódi gyülekezetnek. Becsap minket. Nekünk a valós dolgokat kell hangsúlyoznunk: valós megtérést, igazi evangelizálást, őszinte gyülekezeti életet, hiteles prédikálást. Attól, hogy ezek alig találhatók meg a nyugati világban, még nincs okunk arra, hogy változtassunk rajtuk. Warren teljesen amellet van, hogy az Egyházat a világhoz kell igazítani. Inkább arra volna szükség, hogy az Egyház, megújulva, a Bibliához álljon közelebb. A Célirányos Gyülekezet nem fogja elveszíteni támogatóit. Mikor az Egyház a megpróbáltatások idejét éli, sebezhető az „átvételi árajánlatok” felől. Sajnos ez a célirányos filozófia komoly „ajánlkozónak” néz ki a nem is értelmetlen és „a dolgoknak meg kell változni” típusú üzenetével. Úgy hangzik, mint egy szükséges vállalkozói lökés, amelyre szüksége van egy gyengélkedő vállalatnak. Jól tesszük, ha nem dőlünk be neki! A Szentírásnak van elég ébresztő felhívása a gyülekezetek számára. De egyike sem tartalmazza a Célirányos Gyülekezet stratégiát.

---

²² Warren, p. 194